

UKRAINIANS AND AMERICANS
IN PARTNERSHIP TO FIGHT HIV/AIDS
PEPFAR

Дайджест ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА РЕАГУВАННЯ НА НЕЩОДАВНЮ ВІЛ-ІНФЕКЦІЮ В УКРАЇНІ

станом на 1 жовтня 2024

Випуск 2

Шановні читачі,

Пропонуємо до Вашої уваги другий випуск дайджесту, присвяченого **аналізу даних епідагляду за нещодавньою ВІЛ-інфекцією** в Україні за період 2021 – 2024 фінансові роки (1 жовтня – 30 вересня).

У цьому випуску представлені результати тестування на нещодавню ВІЛ-інфекцію **у динаміці та у розрізі епідеміологічних груп**, а також ідентифіковані локації активної передачі ВІЛ та оперативного реагування – **«гарячі точки»**.

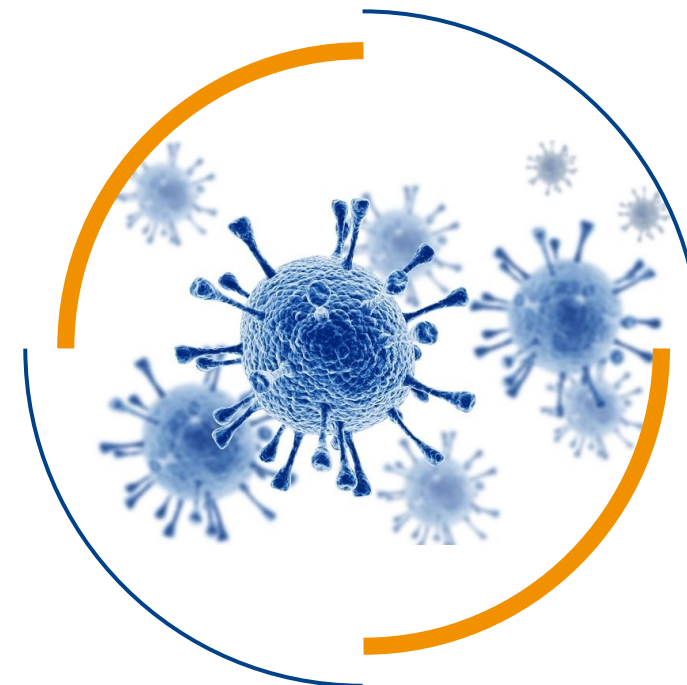
Також наведено огляд подій 2024 року, спрямованих на розвиток епідагляду за нещодавньою ВІЛ-інфекцією в Україні та **зміцнення епідагляду на підставі випадку ВІЛ-інфекції** (HIV Case – Based Surveillance).

Сподіваємося, що цей випуск стане корисним інструментом для всіх, хто залучений до протидії ВІЛ-інфекції в Україні, і сприятиме забезпеченню **ефективної та скоординованої відповіді на епідемію**.

Дякуємо за Вашу увагу!

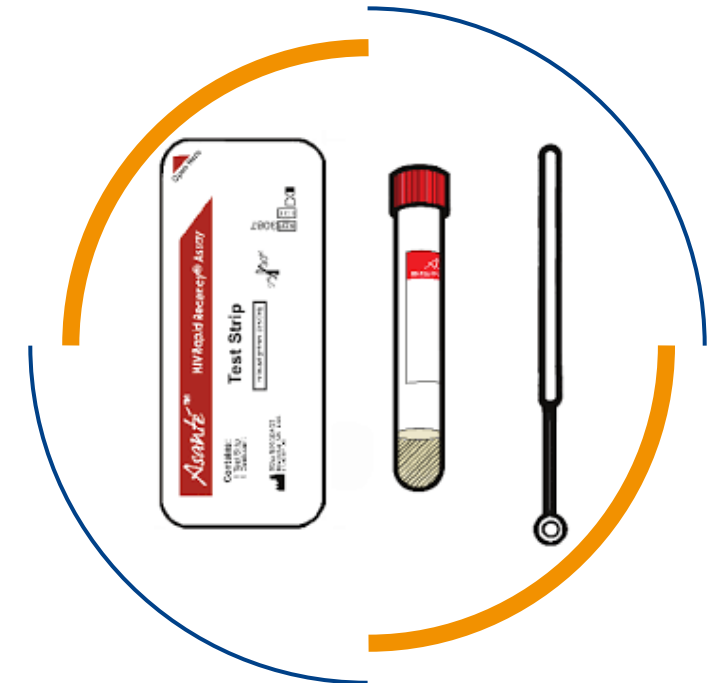
Центр громадського здоров'я

Що таке нещодавня ВІЛ-інфекція (НІ)

- Це ВІЛ-інфекція, що сталася відносно недавно, зазвичай **протягом останніх 12 місяців**
- Виявлення НІ має важливе значення для розуміння **динаміки та швидкості набуття епідемії**, виявлення територій та контингенту населення з активною передачею вірусу, а також впровадження своєчасних заходів у сфері громадського здоров'я
- В Україні епіднагляд за НІ проводиться з кінця 2020 року серед людей з **уперше в житті діагностованою ВІЛ-інфекцією віком ≥ 18 років**, що не мали досвіду прийому АРТ
- Епіднагляд за НІ проводиться у рамках надання послуг з тестування на ВІЛ
- В Україні НІ встановлюється за таким алгоритмом (RITA, Recent infection testing algorithm):
 - > спершу проводиться тестування за допомогою **швидкого тесту на НІ** (RTRI, Rapid test for recent infection), який дозволяє розрізнити недавнє інфікування ВІЛ від довготривалої інфекції;
 - > далі проводиться дослідження з визначення **рівня вірусного навантаження ВІЛ** в крові людини, яка отримала попередній результат щодо ймовірної НІ; за умови кількості РНК більше 1000 копій в 1 мл плазми крові, випадок вважається підтвердженням як НІ.

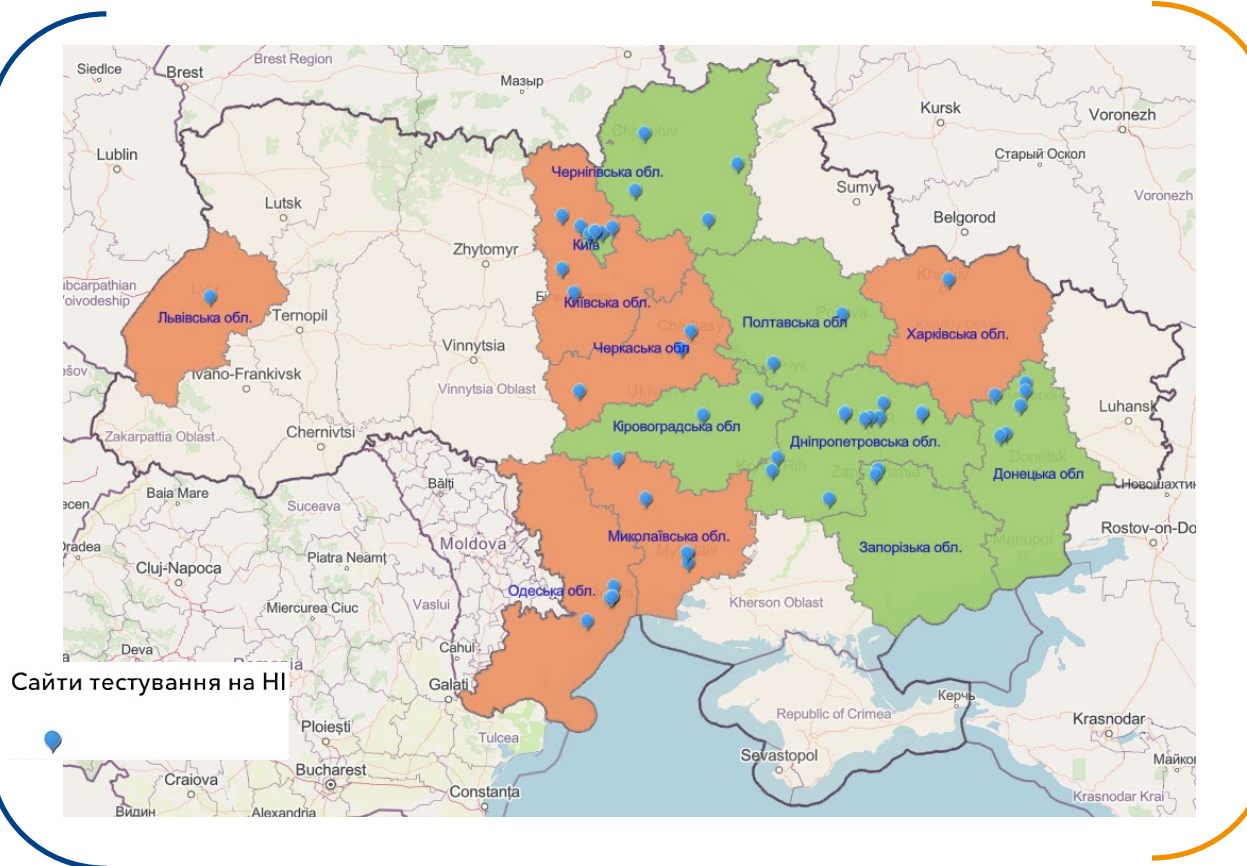
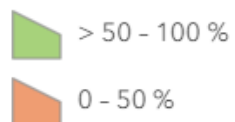
Географічне впровадження епіднагляду за НІ в Україні станом на 1 жовтня 2024 року

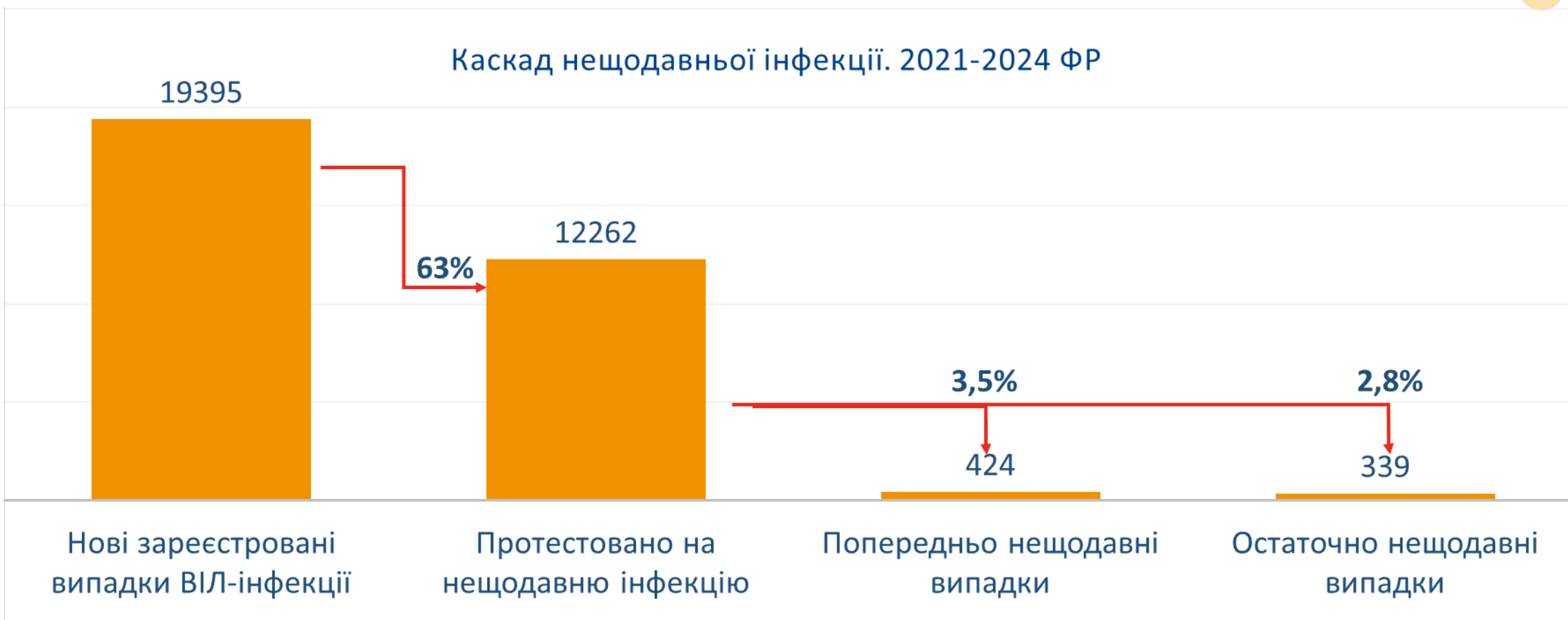
Тестування на НІ здійснюється в **13 регіонах**, на **52 сайтах**, що надають послуги з тестування на ВІЛ.

У **7 регіонах** рівень охоплення тестуванням на НІ **перевищує 50%** від загальної кількості вперше діагностованих випадків ВІЛ-інфекції в регіоні.

Охоплення нових випадків ВІЛ-інфекції дослідженнями на НІ

Протягом 2021-2024 ФР протестовано на НІ понад 12 тисяч людей зі вперше діагностованою ВІЛ-інфекцією, з яких у 2,8 % було виявлено НІ

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

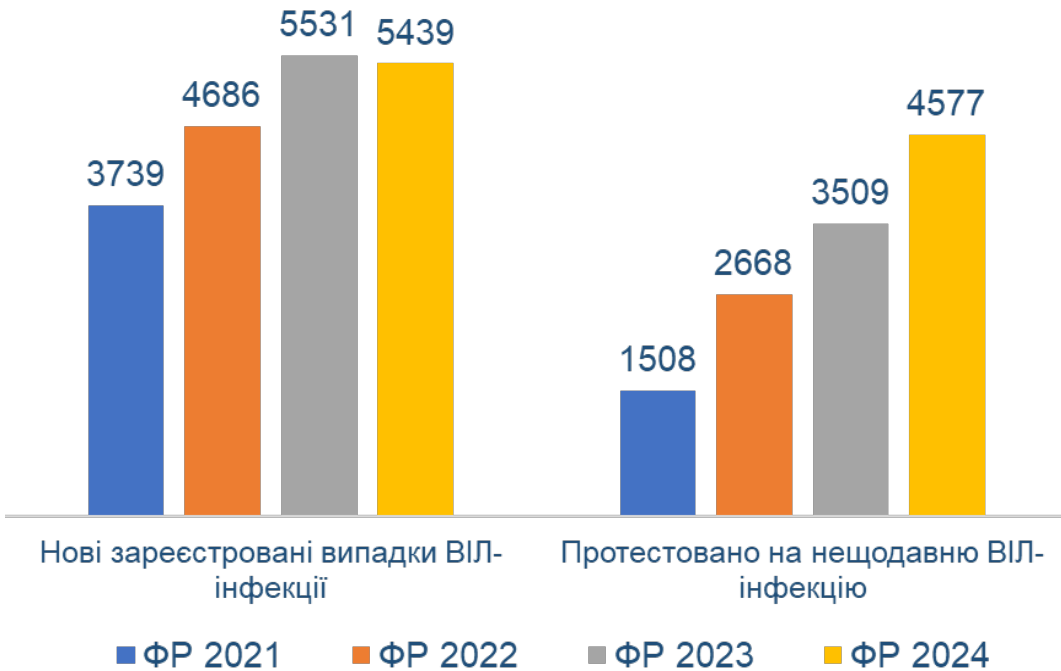
Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Динаміка кількості проведених тестувань на НІ

За чотири роки обсяги тестування на НІ зросли втричі. У 2024 ФР охоплення тестуванням НІ нових випадків ВІЛ-інфекції досягло 84 %. Найбільша кількість тестувань на НІ проводиться у Дніпропетровській та Одеській областях, а також у м. Київ

Динаміка кількості нових випадків ВІЛ-інфекції та тестувань на НІ (абс. ч)

Кількість тестувань на НІ по регіонах у 2024 ФР (абс. ч.)

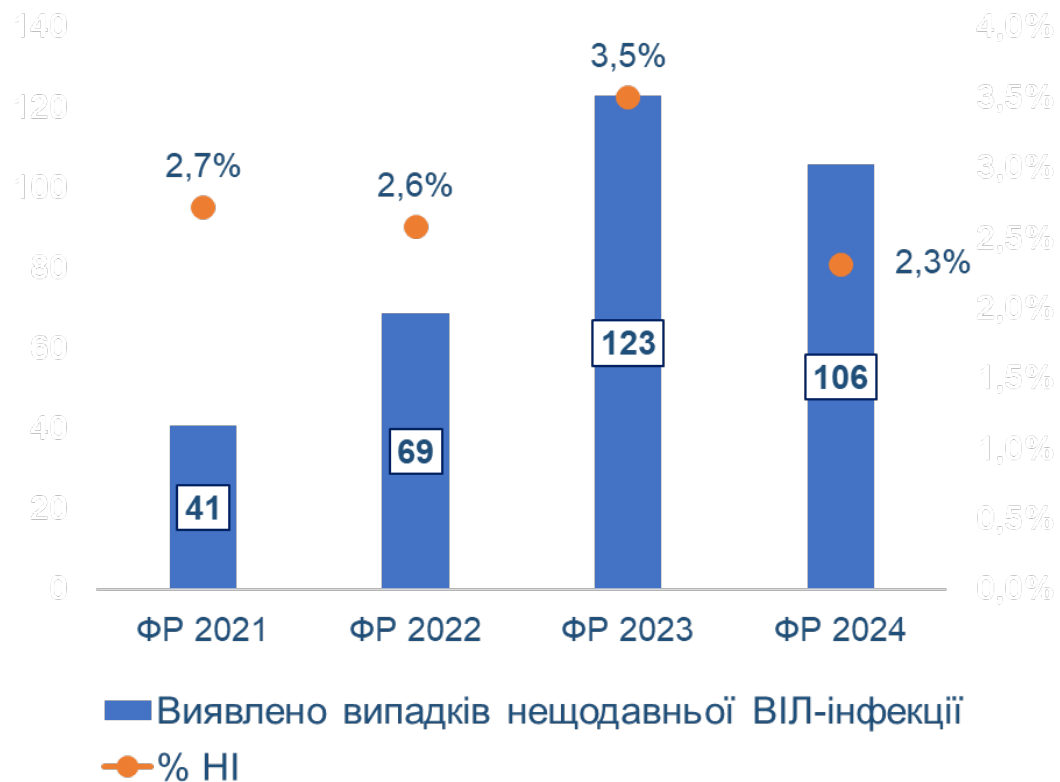

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Динаміка виявлених випадків НІ

Найбільша кількість випадків НІ виявлено у 2023 ФР – 123 особи (3,5%)

За підсумками 2024 ФР Миколаївська та Запорізька області очолили рейтинг за показником % НІ серед обстежених осіб

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

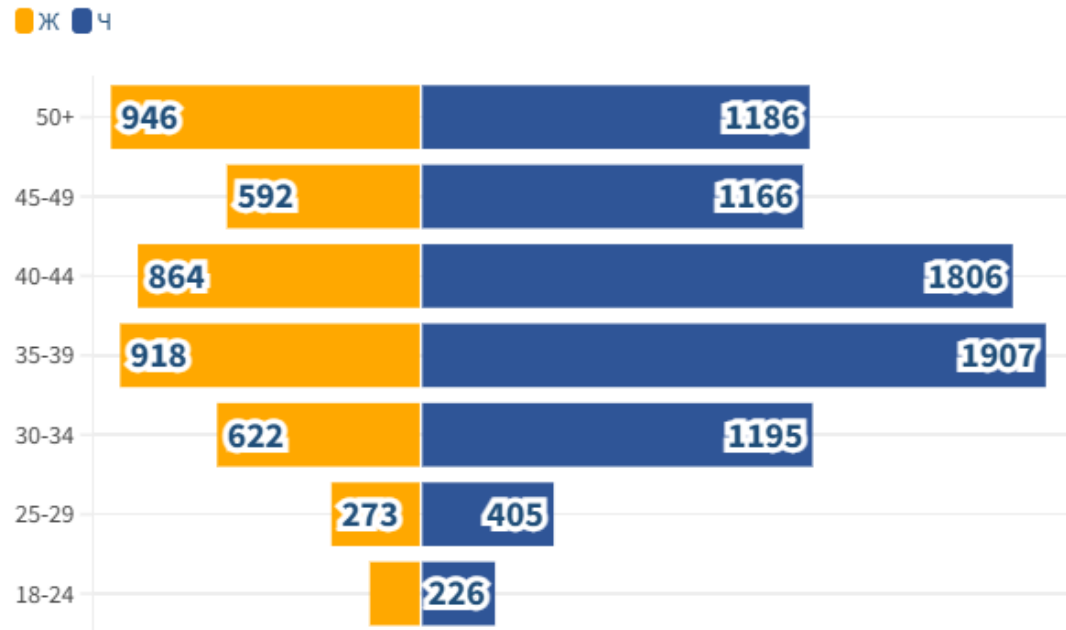
Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Демографічний розподіл за віком та статтю (абс. ч)

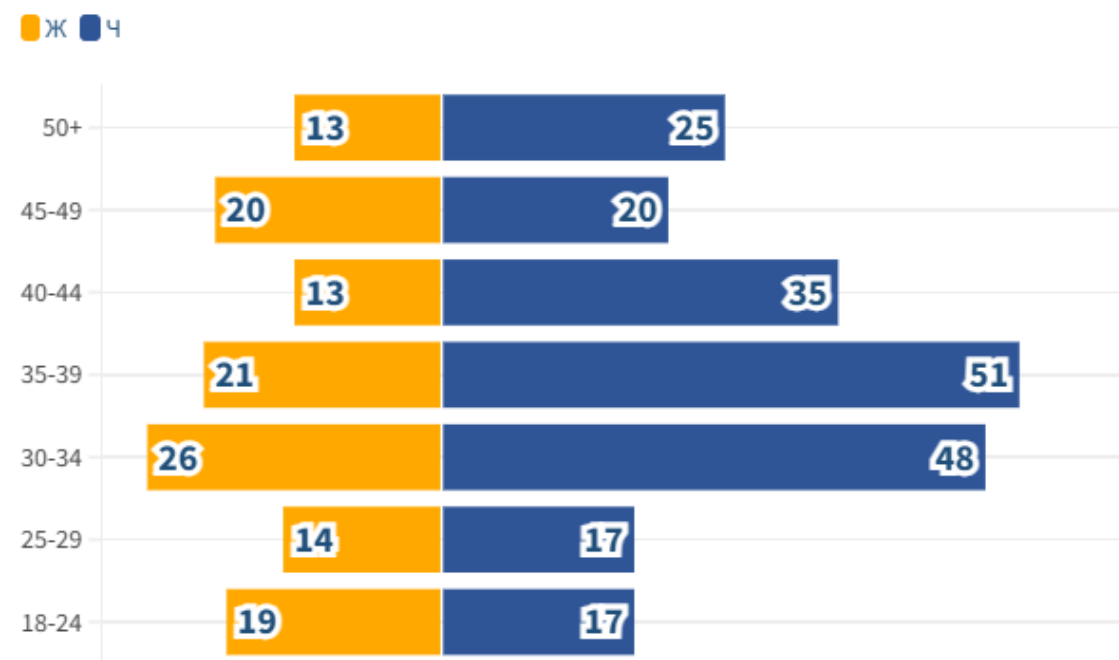

До тестування на НІ частіше залучались чоловіки 35-44 років та жінки 35-39 та 50+ років. Більшість випадків НІ була виявлена як серед чоловіків, так і серед жінок, у віковій групі 30-39 років

Статтєво-вікова структура протестованих на НІ, абс.ч., 2021-2024 ФР

Статтєво-вікова структура виявлених НІ, абс.ч., 2021-2024 ФР

ФР – фінансовий рік у програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

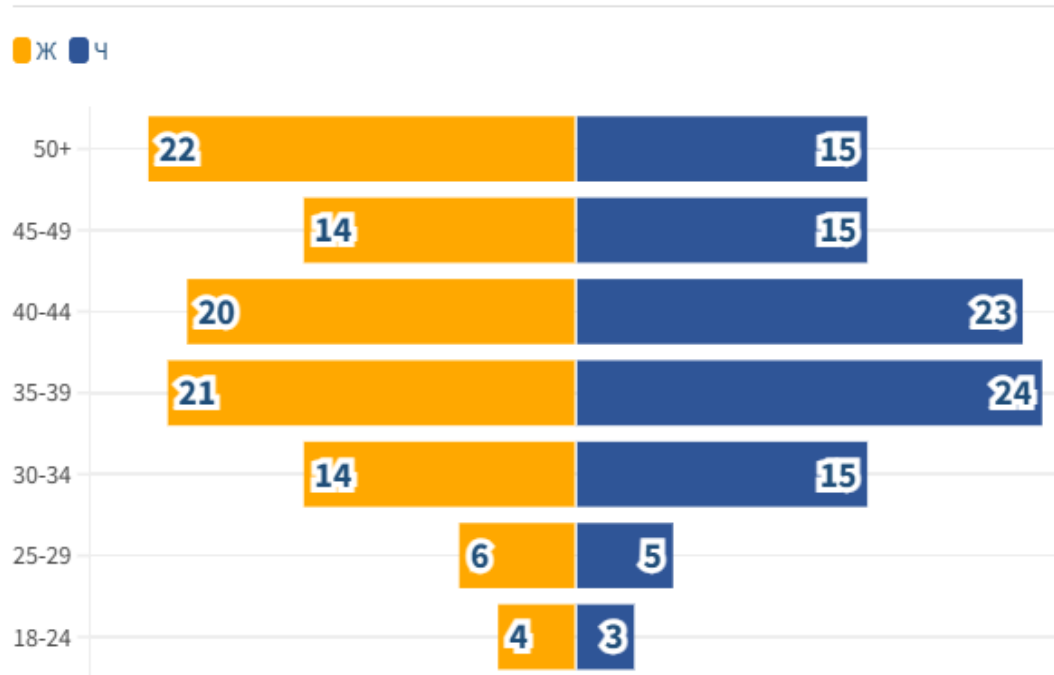
Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Демографічний розподіл за віком та статтю (%)

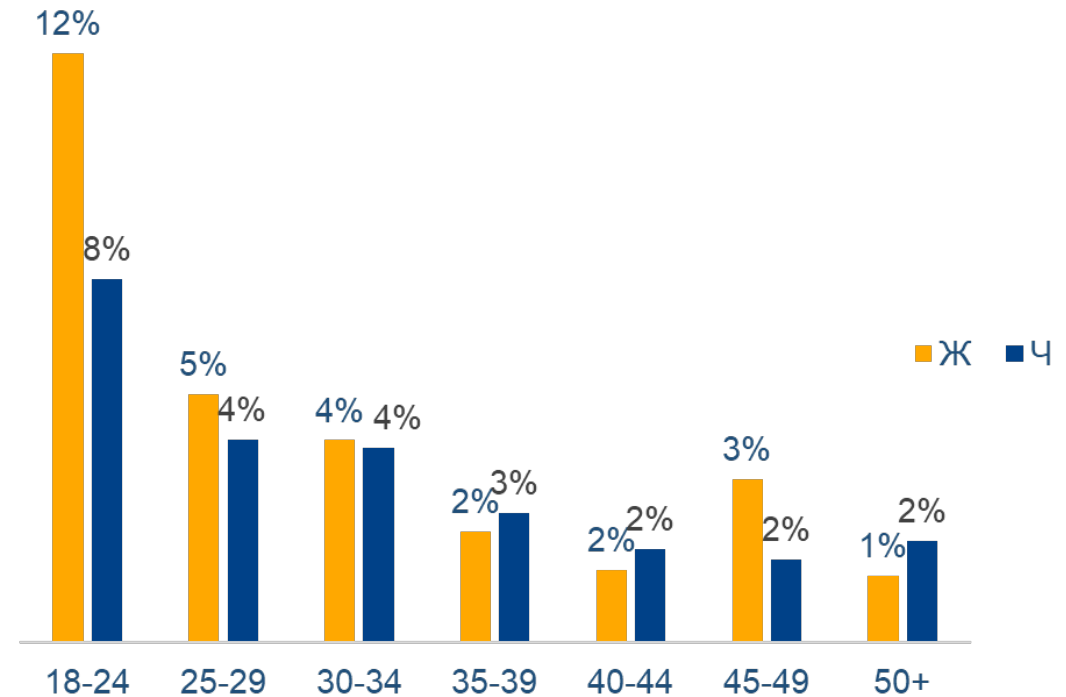

Частка осіб, обстежених на НІ у віковій групі 18-24 роки, є найменшою як серед жінок (4%), так і серед чоловіків (3%). Водночас % виявлення НІ в цій віковій групі є найвищим і становить 12% серед жінок та 8% серед чоловіків

Статтєво-вікова структура виявлених НІ у відсотках., 2021-2024 ФР

% НІ від обстежених за віком та статтю, 2021-2024 ФР

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Розподіл за групами населення

Переважає більшість обстежених та виявлених НІ не належать до ключових груп щодо інфікування ВІЛ (КГ). Однак найвищий відсоток НІ спостерігається серед ЧСЧ (4,7%) та ЛВІН (3,1%).

Розподіл протестованих, виявлених випадків та % НІ за ключовими групами, 2021-2024 ФР

ЛВІН - люди, які вживають наркотики ін'єкційно, ЧСЧ - чоловіків, які мають сексуальні стосунки з чоловіками, СП – люди, які надають сексуальні послуги, ТГ – трансгендерні люди

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Розподіл за КГ по регіонах тестування на НІ

Найбільша частка ЛВІН серед НІ спостерігається в Запорізькій, Дніпропетровській та Київській областях. Найбільша частка ЧСЧ серед НІ - у м. Київ

Динаміка структури НІ за КГ та регіонами, %. 2021-2024 ФР

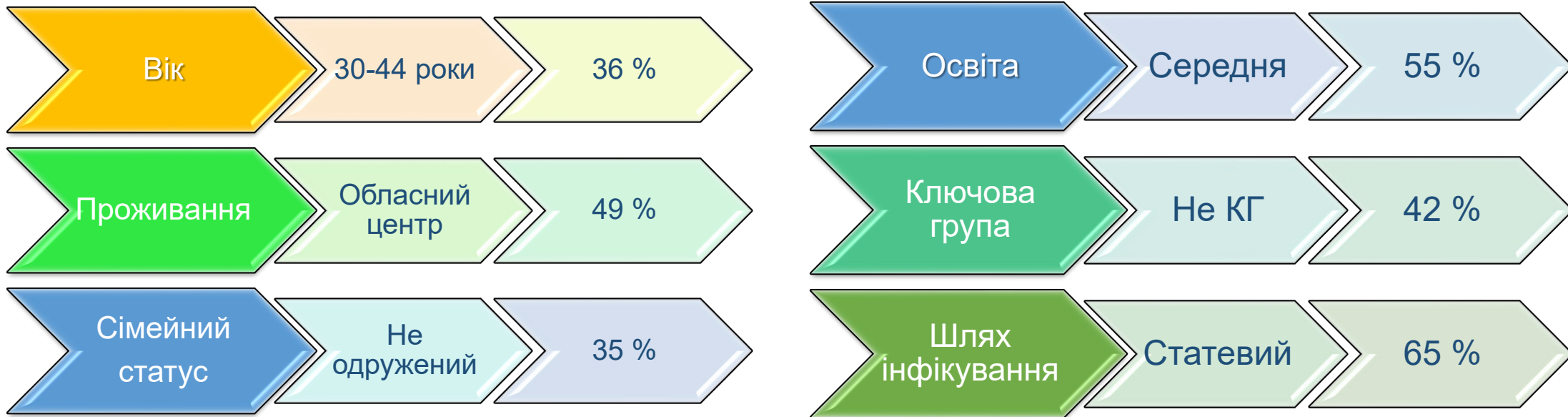
■ СП ■ Інші, не КГ ■ ЛВІН ■ ЧСЧ

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Узагальнений «профіль» людини з нещодавною ВІЛ-інфекцією*, 2024 ФР (N = 106)

* Узагальнені профілі чоловіка та жінки з НІ за зазначеними характеристиками не відрізняються

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Розподіл за модальностями тестування на ВІЛ

Найбільше обстежених та виявлених НІ було серед осіб, які отримали послуги з тестування на ВІЛ добровільно або за ініціативи медпрацівника, а найвищий відсоток НІ виявлено у соціальному оточенні ЛЖВ (соціальні мережі)

Розподіл протестованих на НІ за модальностями. 2021-2024 ФР

Результати тестування на НІ в розрізі модальностей. 2021-2024 ФР

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Дефініція «гаряча точка» в епіднагляді за НІ

В епіднагляді за НІ «гаряча точка» – це місце, де за певний період часу виявлено значну кількість випадків нещодавньої ВІЛ-інфекції, що може свідчити про активну передачу інфекції на цій території або серед певних груп населення

Критерії визначення «гарячих точок»:

- **Локальний рівень:** ≥ 2 нових випадків НІ за 30 днів (аналіз щомісяця).
- **Регіональний рівень:** $\geq 5\%$ нових випадків НІ за квартал (аналіз щоквартально).
- **Національний рівень:** збільшення випадків НІ за 6 місяців на ≥ 2 стандартні відхилення (аналіз щопівроку).
- Критерії «гарячих точок» **переглядаються щороку.**

Епідеміологічне розслідування базується на триангуляційному аналізі даних у «гарячих точках»

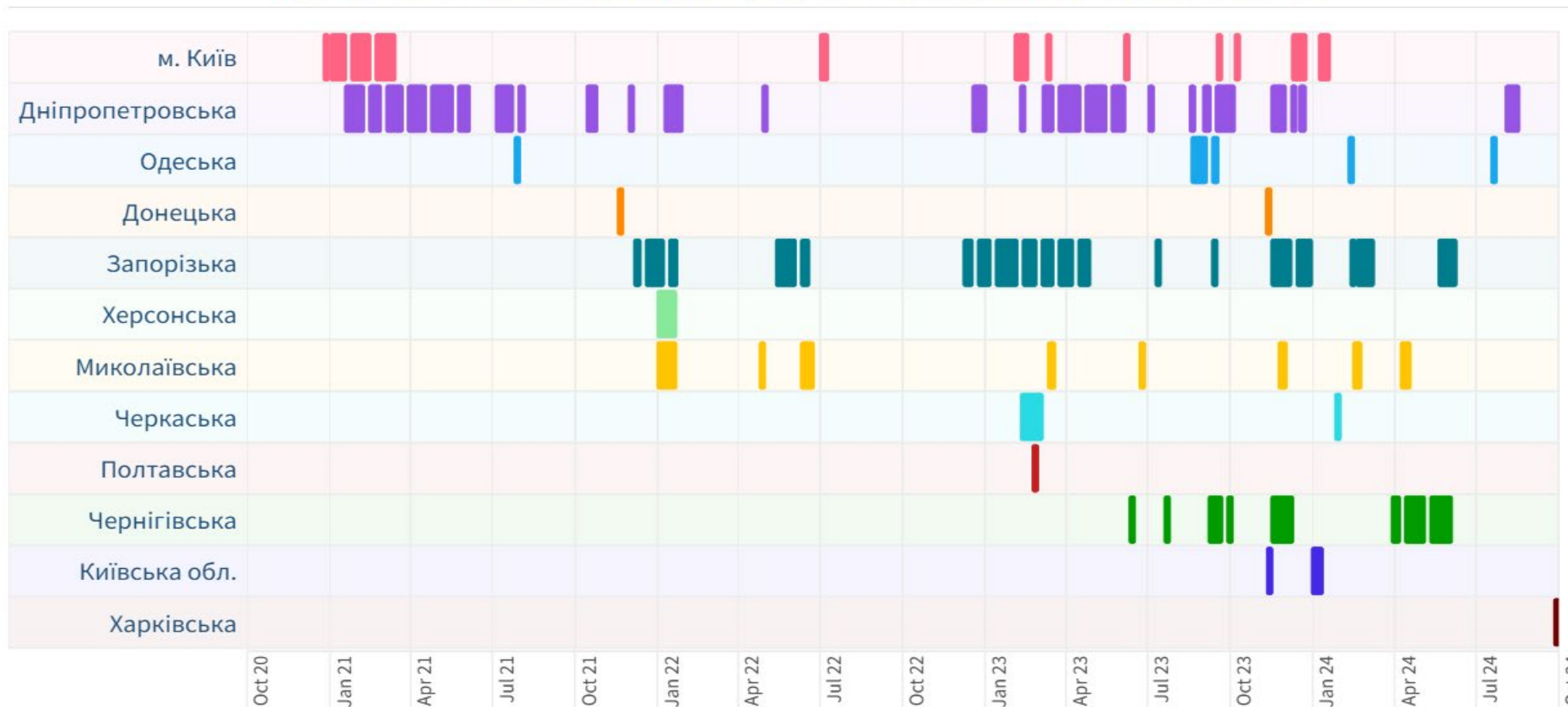

Географічна концентрація «гарячих точок»

За весь період епідагляду за НІ найбільшу кількість «гарячих точок», а саме локацій активної передачі ВІЛ, зафіксовано у Запорізькій та Дніпропетровській областях. У 2024 ФР спостерігалось збільшення «гарячих точок» у Чернігівській області

"Гарячі точки" локального рівня, агреговані за регіонами. 2021-2024 ФР

ФР – фінансовий рік в програмі PEPFAR (1 жовтня – 30 вересня)

Дайджест «Впровадження системи моніторингу та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію в Україні. Випуск 2»

Фактори ризику інфікування ВІЛ у «гарячих точках»

У 2024 ФР основним фактором ризику інфікування ВІЛ у «гарячих точках» є незахищені статеві контакти*. У Запорізькій, Київській, Черкаській та Чернігівській областях на кожен випадок НІ припадає понад два фактори ризику

НІ у гарячих точках відповідно до факторів ризику інфікування ВІЛ, 2024 ФР

Середня кількість факторів ризику інфікування ВІЛ на 1 випадок НІ

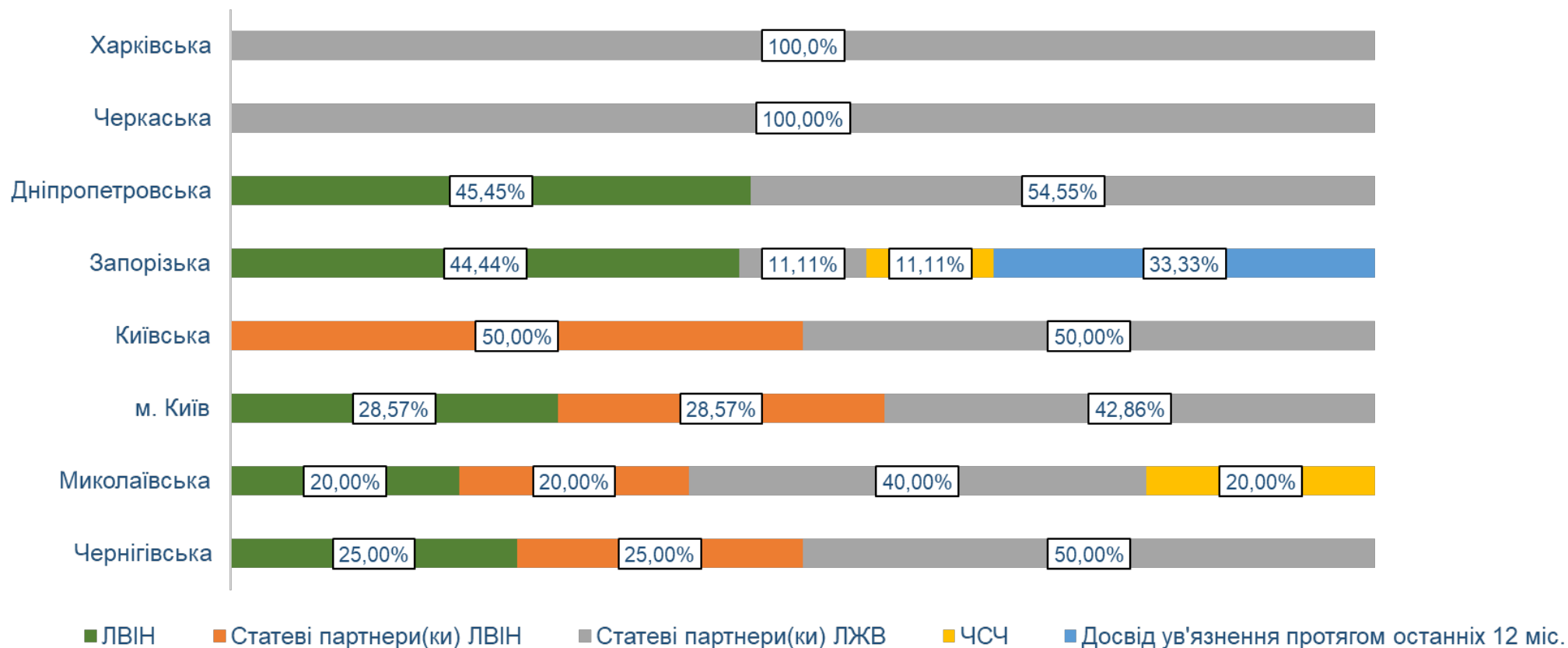
* Дані про фактори ризику наявні, починаючи з 2024 ФР; у однієї особи з НІ може бути більше одного фактора ризику інфікування ВІЛ

Ключові групи у «гарячих точках»

У 2024 ФР у структурі ключових груп щодо інфікування ВІЛ у «гарячих точках» найбільша частка НІ припадає на статевих партнерів ЛЖВ

Розподіл НІ за ключовими групами щодо інфікування ВІЛ у «гарячих точках»

Основні висновки

- ▶ За період 2021-2024 ФР обстежено на НІ понад 12 тисяч людей з уперше діагностованою ВІЛ-інфекцією, з них у 2,8% [2,3% - 3,5%] виявлено НІ
- ▶ Відсоток НІ є найвищим:
 - у Запорізькій [8% - 16%] та Миколаївській [8% - 12%] областях
 - серед молодих людей 15-24 роки - жінок (12%) та чоловіків (8%)
 - серед ЧСЧ (5%) та ЛВІН (3%)
 - у групі ВІЛ-позитивних людей, які мали супровід / були переадресовані з НУО, соціальних мереж (13%)
- ▶ Найбільшу кількість локацій активної (постійної) передачі ВІЛ (гарячих точок) встановлено у Дніпропетровській, Запорізькій, Чернігівській областях та м. Київ.
- ▶ У «гарячих точках» основними факторами ризику інфікування ВІЛ є незахищені статеві контакти, основною ключовою групою щодо інфікування ВІЛ – статеві партнери ЛЖВ.

Основні рекомендації

- ▶ Інтервенції з профілактики ВІЛ-інфекції (насамперед ДКП, індексне тестування, АРТ як профілактика) мають бути спрямовані на такі епідеміологічні групи:
 - молодь 18-24 роки
 - ключові групи щодо інфікування ВІЛ - статеві партнери ЛЖВ, ЛВІН, ЧСЧ
 - дорослі особи 30-44 роки, які мають ризиковану статеву поведінку та не відносяться до ключових груп (з урахуванням характеристик «портрета» випадку НІ)
- ▶ Оцінка та підвищення ефективності профілактичних програм має враховувати специфіку «гарячих точок» у кожному регіоні – локацій оперативного реагування.

Основні події 2024 ФР

Тренінги з впровадження епіднагляду за нещодавною ВІЛ-інфекцією, 14-15 і 16-17 травня 2024р.

Зустріч зацікавлених сторін з посилення епіднагляду за ВІЛ-інфекцією на підставі випадку (HIV CBS) та реагування на нещодавню ВІЛ-інфекцію, 10 – 11 жовтня 2024р.

Активація нових сайтів тестування на НІ

м. Львів

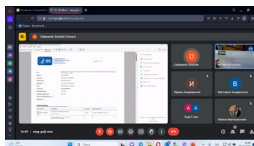
Київська область
м. Боярка

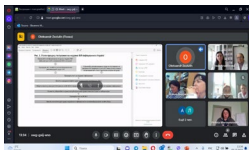
м. Харків

Полтавська область
м. Зіньків

м. Миколаїв

м. Бровари

Здійснено моніторингові візити у 7 регіонів, 23 сайти тестування на НІ

м. Кривий Ріг
м. Новомосковськ
м. Вознесенськ
м. Біла Церква
м. Миколаїв
м. Запоріжжя
м. Прилуки
м. Полтава
м. Кам'янське

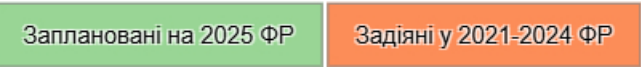
м. Фастів
м. Дніпро
м. Київ
м. Чернігів

У 2025 ФР планується розширити епіднагляд за НІ на 25 регіонів України, залучивши 22 нових сайтів (всього 75 сайтів)

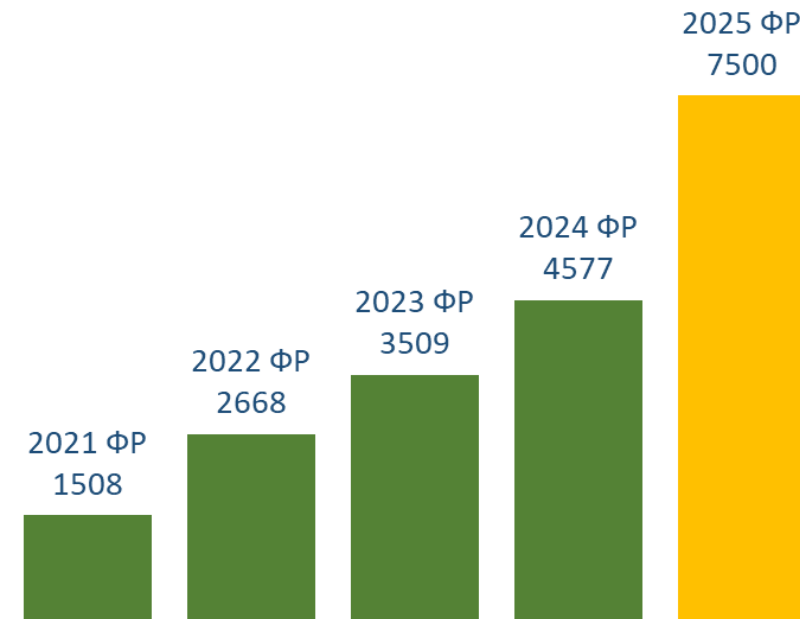

Регіони дослідження

- Сайти активовані у 2021-2024 ФР
- Сайти, заплановані на 2025 ФР

У 2025 ФР заплановано 7500 тестувань на НІ

- Фактична кількість тестувань на НІ
- Запланована кількість тестувань на НІ

Більш **детальну інформацію** по тестуванню на нещодавню ВІЛ-інфекцію Ви можете знайти на цьому **інтерактивному дашборді:**

Маєте **запитання або пропозиції** щодо інформації у нашому наступному дайджесті? Залишайте свої відгуки та пропозиції тут:

